

[Boligministeren.]

lånsniveau, som endnu ikke er nået, betyder ikke en reel forhøjelse af lånegrænserne, idet det er en selvfølgelig forudsætning, at foreningerne ikke må give større lån i ejendomme, end det til enhver tid gældende låneniveau betinger. Så længe foreningerne kun giver lån på f. eks. 40 pct. af vurderingen, må foreningerne nedsætte maksimumsbeløbene for de enkelte lån i tilsvarende omfang — hvilket foreningerne da også har erklæret sig indforstået med.

Hidtil har regulering af lånegrænserne på grundlag af ændringer i det almindelige låneniveau kun kunnet finde sted ved ændring af kreditforeningsloven, men da denne fremgangsmåde medfører ret hyppige lovændringer — ikke mindst under den for tiden stedfindende udvikling af kreditforeningsbelåningen — er det fundet praktisk at stille forslag om, at sådanne reguleringer såvel opad som nedad skal kunne gennemføres administrativt.

Regulering af lånegrænserne i takt med prisudviklingen er foreslået opretholdt i overensstemmelse med 1952-lovens principper, men der er dog stillet forslag om en vis forenkling af beregningsmåden.

Ud over den omtalte regulering af lånegrænserne har husmandskreditforeningerne ønsket adgang til at belåne gruppebebyggelser, selv om de enkelte huse ikke udmatrikuleres selvstændigt, ligesom de har ønsket indført en særlig lånegrænse for udlån i parcelhuse med mere end 1 lejlighed. Begge disse ønsker er imødekommet ved de stillede ændringsforslag.

Forslaget om at ændre kreditforeningslovens regler om balanceforholdet mellem kreditforeningernes pantebrev og kasseobligationer bygger på overvejelserne i kommissionen vedrørende landbrugets kreditforhold. Som bekendt har denne kommission indgående beskæftiget sig med spørgsmålet om at finde frem til lånetyper, der på en mere smidig måde end hidtil kan tilgodeses såvel låntagernes som obligationskøbernes interesser. Hidtil har det jo været således, at der skulle være balance mellem debitorpantebrevenes pålydende og de cirkulerende obligationers pålydende. Ved de stillede forslag åbnes der adgang for de kreditforeninger, som måtte ønske det, til at arbejde med pantebrev og obligationer, hvis på-

lydende og rentefod ikke er sammenfaldende, idet der alene stilles krav om balance mellem de ydelser, som låntagerne skal svare til foreningerne, og de løbende forpligtelser, som foreningerne har over for obligationsejerne.

I kommissionen var der delte meninger om dette system, og der blev afgivet to mindretalsudtalelser imod det. I betænkningen er der derfor ikke stillet forslag om nogen pligt for kreditforeningerne til at åbne sådanne serier, men alene foreslået en adgang hertil. Dette er fulgt i det foreliggende forslag.

Under de for tiden herskende rentevilkår, som jo har ændret sig væsentligt, siden kommissionen afgav betænkning, er det vel tvivlsomt, om denne mulighed for anvendelse af nye lånetyper vil blive udnyttet i større udstrækning. Jeg har imidlertid fundet det rigtigst at fremme kommissionens forslag, og jeg har herved også lagt vægt på, at lignende regler er gennemført i loven om boligbyggeri for de finansieringsinstitutter, der oprettes til formidling af den sekundære långivning til boligbyggeriet.

Hvad endelig angår forslaget om at forhøje kreditforeningernes adgang til at yde forhåndslån, kan jeg oplyse, at forslaget antagelig kun vil få praktisk betydning for enkelte foreninger, hvis udlån i det væsentlige sker til boligbyggeri. De foreninger, som placerer en betydelig del af deres udlån i landbrugsejendomme, vil kunne klare sig inden for den nugældende grænse på 15 pct. af den pågældende series cirkulerende obligationsmasse. I forbindelse med den omlægning af boligbyggeriets finansiering, som nu skal finde sted ved den nye boliglovs ikrafttræden, lægger jeg imidlertid vægt på, at også de først nævnte foreninger skal have tilstrækkelige muligheder for at yde forhåndslån, således at reglerne i kreditforeningsloven ikke hindrer kreditforeningerne i at yde deres bidrag til boligbyggeriets finansiering. Under hensyn til de strenge regler, som stilles til sikkerheden for forhåndslånene, mener jeg heller ikke, at der kan være betænkeligheder ved at forhøje grænsen.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til de udførlige bemærkninger til lovforslaget, skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.